

Сіманім товім – добрі знаки

Книжка Еріка Кіммеля наповнена очікуванням. Радісним очікуванням дива, тяглістю відкладених зобов'язань, тривою від неминучої розплати, світлою надією на майбутнє. Так, це книжка для читання на свято Рош га-Шана — і в кожного з нас новорічний час пов'язаний зі сподіваннями.

Новий рік святкує кожен народ. Якщо є календар, отже, є і Новий рік — перше число першого місяця. У євреїв це перше тішрея, Рош га-Шана. Є країни, де Новий рік святкують узимку, а десь — восени або навесні. Якщо докласти зусиль, то можна навіть кілька разів за рік зустріти Новий рік, у багатьох країнах так і заведено робити.

Але який би Новий рік ми не зустрічали, разом з ним ми сподіваємося звільнитися від того, що нас обтяжує, чекаємо, що прийдешній рік в усьому буде кращим і радіснішим за попередній. Про це свідчать новорічні привітання та побажання.

Коли ми збираємося на Рош га-Шана, то побажання — усюди, навіть на святковому столі. Є традиція подавати на новорічну трапезу частування з особливим змістом. Їх називають «сіманім товім» — дослівно «добрі знаки». Традиція ця настільки давня, що про неї сказано в Талмуді. Але «сіманім товім» — чимало: у різних країнах, де жили євреї, їх вигадали нові й продовжують придумувати досі.

Більшість їстівних «сіманім товім» пов'язані з назвою продуктів, які на івриті співзвучні з якимись іншими словами, що звучать у побажаннях на прийдешній рік. Тому «сіманім товім» — це традиція, заснована на грі слів. А хто ж ще, як не євреї, так люблять грати в слова?!

Тож нумо знайомитися з найвідомішими «сіманім товім» і збирати їх на одному блюді, щоб прикрасити наш новорічний стіл.

Нам знадобляться:

- фольга: звичайна харчова в рулоні і кольорова
- фольгована одноразова тарілка
- м'який папір: газети або пакувальний крафт
- двостороння клейка стрічка або клейовий пістолет
- акрилові фарби

Творчість

Рекомендований вік: 6-8 років

Ерік А. Кіммель "Гершон і його чудовисько"

Автор заняття: Андрій Боровський

Ми займемося ліпленням з фольги. Фольга — чудовий матеріал, якому можна надати будь-якої форми. Вона завжди виглядає святково, як блискуча коштовність.

Почнемо з найпростішого — зробимо яблуко. Яблуко — мабуть, найвідоміший символ Рош га-Шана. Заведено бажати, щоб рік був «рівним» і «круглим», як яблуко. Це означає — нехай у прийдешньому році не буде жодних потрясінь, воєн, хвороб, фінансових криз, нехай рік котиться собі рівно, як яблучко по столу.

Зіжмакайте м'який папір (стару газету або шматок пакувального паперу) в кульку розміром як справжнє яблуко. Можна, звичайно, все зліпити з однієї лише фольги, але робити внутрішність наших фігурок з паперу зручніше — так швидше досягнемо потрібного об'єму, та й фольгу зекономимо. Готову кульку обгорнемо кількома шарами фольги, притиснемо руками з усіх боків, щоб вийшла схожа форма.

А все зайве туго скрутимо у хвостик — у нашого яблука тепер є держак. На нього прилаштуємо листочок. Можна зробити його з тієї ж білої фольги, але якщо є кольорова — виріжте форму листочка із зеленої фольги й продавіть олівцем на ньому прожилки. Яблуко готове!

Наступним буде гранат. Якщо у нас вдалося яблуко, то і з гранатом труднощів не виникне. Також зробимо паперову грудочку, обгорнемо її фольгою — тільки залишки фольги перетворимо не в держак, а зліпимо з них віночок-корону з зубцями. Так, гранат — це цар фруктів, у нього є власна корона. Коли за столом їдять гранат, то промовляють побажання: «Нехай наші досягнення примножаться, як зернятка гранату».

Творчість

Рекомендований вік: 6-8 років

Ерік А. Кіммель "Гершон і його чудовисько"

Автор заняття: Андрій Боровський

Іноді кажуть: «Нехай у новому році буде стільки добрих новин, як в гранаті зернят». А ще вважається, що в гранаті рівно 613 зерняток — стільки ж, як заповідей у Торі. Тому побажання «виконати стільки заповідей, скільки зернят у гранаті» означає надію на часи, коли знову буде побудований Храм і можна буде виконати всі до одної заповіді.

Ліпити з фольги, виявляється, зовсім не важко. Чи потрібно пояснювати, як зліпити фініки? Фінік на івриті «тамар», і це слово співзвучне «ше-йітаму» — «нехай закінчатся». Тому з фініками пов'язане побажання «Нехай зникнуть наші вороги й ті, хто бажає нам зла».

Буряк зробимо схожий на серденько, з довгим хвостиком. Буряк — «селек», співзвучно з «лесалек» — «винищувати, видаляти». Коли пробують солодкий буряк, кажуть: «Хай зникнуть наші вороги».

А ось морква. Прикрасимо її пишним бадиллям з порізаної на смужки зеленої фольги. Морква на івриті — «гезер», це звучить як «гзерот» — «винесення вироку». Морква означає побажання «Хай не буде вироку проти нас і нехай будуть захищені наші заслуги» — вважається, що саме в дні Рош га-Шана здійснюється Небесний Суд, який оцінює вчинки кожного з нас за минулий рік. А на їдиш морква називається «мерн» — і це слово співзвучне з дієсловом «збільшуватися», тому ще кажуть: «Нехай множаться наші заслуги й добрі справи».

Ще потрібно зробити порей, або пора — це не гіркий вид цибулі, адже на Рош га-Шана заведено не ставити на стіл нічого гіркого або кислого, тільки солодке. Порей вийшов з порізаної смужками зеленої фольги, зібраної в пучок, а з білої фольги ми зліпили маленьку цибулину. Стародавня назва цибулі-порею, під якою вона згадується на сторінках Талмуду, — «карті». Вона схожа на слово «ліхрот» — «відсікати, відрізати» на івриті. У побажанні, пов'язаному з цибулею-пореєм, євреї просять «відрізати» від нас ворогів, ненависників і всіх, хто бажає нам зла.

А маленькі овальні грудочки будуть зображати квасолю. Квасоля арамейською називається «рубія» або «лубія». На слух ці слова нагадують івритські «багато» і «серце». Відповідне побажання полягає в тому, що ми просимо Бога «примножити наші гідності й любити нас».

Важко придумати, як з фольги створити мед. Можна знайти гарну прозору баночку й наповнити її зсередини золотистою фольгою. А можна зробити мед у стільниках.

Творчість

Рекомендований вік: 6-8 років

Ерік А. Кіммель "Гершон і його чудовисько"

Автор заняття: Андрій Боровський

GENESIS
PHILANTHROPY
GROUP

PJ Library
ФІЛАНТРОПІЯ ІСТОРИЧНОЇ
ТА КАЖИМІ СЛАДИ

УДЦ THE JOINT

Ми взяли щільну золотисту фольгу, поклали її на м'яку поверхню (тканину або купу газет) і зробили тиснення торцем шестигранного олівця — вийшли осередки стільників. Подивіться уважно у своїх канцелярських запасах — там обов'язково мають бути олівці, крейда, ковпачки від фломастерів різного розміру у формі шестикутника. Вони стануть інструментом для простого карбування на фользі. Аркуш фольги з тисненням треба обгорнути навколо паперової грудочки — вийде шматок стільникового меду. Мед — це побажання «солодкого року»: «Нехай наступний рік буде сповнений задоволення і приносить тільки радість!»

Є звичай під час новорічної трапези їсти рибу: «Щоб помножитися, як риби». У центр столу ставлять риб'ячу голову на окремому блюді. Це теж побажання: «Щоб були ми на чолі, а не у хвості» — тобто, щоб йшли попереду, були лідерами, мали в усьому успіх.

Риб'ячу голову зліпимо з фольги. Прикрасимо її приклеєними деталями з фольгових джгутиків, позначивши зябра або луску, зробимо око з гарного гудзика або фольгової кульки.

Усі наші «сіманім товім» готові — зберемо їх на одному блюді. Ми взяли велику картонну одноразову тарілку з фольгованим покриттям. Також підійде фольговане коло — на подібних в магазинах часто продають торти. Або можна просто взяти звичайну одноразову тарілку й обгорнути її фольгою.

Приклеїмо наші деталі за допомогою двосторонньої клейкої стрічки або клейового

Творчість

Рекомендований вік: 6-8 років

Ерік А. Кіммель "Гершон і його чудовисько"

Автор заняття: Андрій Боровський

пістолета: в центрі — риб'ячу голову, навколо — овочі, фрукти й мед.

Якщо окремо всі деталі виглядали гарно, то разом лискучі елементи зливаються, стають невиразними. Що ж робити? Візьмемо акрилові фарби, кольорові й «металік» різних відтінків, і за допомогою жорсткого пензлика легенько затонуємо предмети на блюді. Зробимо моркву помаранчевою, буряк — бордовим, підрум'янімо бочок у яблука, додамо тіні, проявимо фактуру стільникового меду й риб'ячої голови. Не треба намагатися повністю зафарбувати елементи нашої композиції. У нас немає мети зробити фрукти натуральними — вони повинні залишитися казковими, сяйливими, нехай блискуча фольга просвічує крізь фарбу. Можна додати сяйнисті деталі — приклейте кольорові блискітки у вигляді зерняток граната або крапель меду.

Наше блюдо готове. Можна поставити його в центрі святкового стола або зробити ззаду петельку й повісити на стіну. Нехай воно буде підказкою, щоб не забути про значення «сіманім товім», ну і, звичайно, ще одним новорічним побажанням вашій родині!

